

In gesprek met: Janny Dieleman

De oecumenische Pinksterdienst van zondag 12 juni 2011 stond in het teken van het 35-jarig jubileum van de cantorij. Dat de cantorij al vanaf 1976 bestaat is te danken aan de immer inspirerende en enthousiaste cantrix Janny Dieleman die al vanaf het eerste uur erbij betrokken was.

De hoogste tijd om eens wat nader kennis met haar te maken.

Op één van haar schaarse vrije ochtenden ontvangt Janny mij in haar kleine, maar gezellig ingerichte woning in een historisch pand in de Manhuistuin te Goes. In het midden van de kamer staat prominent een mooie piano waar Janny aan het eind van dit interview nog even op zal spelen. Als een eerste koffierondje is gedaan beginnen we aan het verhaal.

Passie voor muziek

'Ik ben geboren in Krabbendijke en was de jongste van vier meiden. Later zijn we naar Kruiningen verhuisd, in de buurt van het station, waar we lange tijd hebben gewoond.

In die tijd kregen we thuis allemaal muziekles. We hadden inmiddels ook een piano. De muzieklessen kregen we van de kerkmusicus Izaak Ruissen. Die schakelde ons ook al snel in bij het Kloetings Kerkkoor. In feite zijn we door hem met kerkmuziek in aanraking gekomen. Het begon eerst met wat vervangingen, maar later kwam dan de eerste echte zelfstandige kerkdienst. Opmerkelijk genoeg en dat vind ik heel leuk om te zeggen, was dat in de Schoorse kerk.

13 jaar oud was ik toen en dan al gelijk daar de plaatselijke organist vervangen, 't was wel spannend hoor! De piano was het helemaal voor mij. In ons gezin werd veel gezongen. Zingen en spelen: dat is voor mij muziek in optima forma.'

Begin van de cantorij

'In 1970 werden er op diverse plaatsen in Nederland cursussen kerkmuziek opgezet. De voorbereidingen voor een nieuw liedboek waren in die tijd in volle gang en in 1973 kwam het definitieve Liedboek voor de Kerken uit. De presentatie daarvan werd geleid door o.a. Frits Mehrrens. Hij gaf zelfs voor de tv uitleg over de nieuwe liederen.

Een van de cursussen kerkmuziek werd gegeven in Goes. Ik was toen 17 en werkte op kantoor bij een notaris, speelde piano en orgel en begeleidde het Kloetings kerkkoor. Ik ging deze cursus volgen. Zeker wel

20 deelnemers waren er, velen uit de buurt, allemaal mensen die betrokken waren bij kerkmuziek. We kregen naast stemvorming, orgelspel, theorie en kerkmuziek ook veel praktijkoefening in liedleiding. De cursus was bijzonder leerzaam en inspirerend.

Daarna, in 1973, ben ik naar het Conservatorium in Tilburg gegaan en studeerde daar schoolmuziek.

Het was 1976, ik zat toen 3 jaar op het conservatorium en nu komt het... erg leuk om te zeggen, op dezelfde avond kwamen er twee telefoontjes. De eerste was van Bram de Munck uit Hansweert. Daar was in die periode ds Kok predikant van de Herv. gemeente en hij wilde iets met het nieuwe liedboek gaan doen. Bram vroeg of ik daar aan mee wilde werken, omdat ik de cursus kerkmuziek had gedaan, dat had hij van iemand gehoord. Maar ja, ik woonde in Tilburg en was nog wel heel jong om zoiets te gaan doen.

Het andere telefoontje was van iemand van de Stichting van Gehandicapten of ik op zaterdag iets van muziek met gehandicapten wilde doen.

Uiteindelijk ben ik in 1976 op vrijdagavond met de cantorij begonnen en op zaterdagmiddag met muziek samen met gehandicapten. Dat is een deel van m'n leven zo gebleven omdat ik dat heel belangrijk vond. Op het conservatorium ging het in die tijd heel goed en ik had het daar reuze naar m'n zin en ben toen nog doorgegaan met orgel studeren, dat was m'n tweede hoofdvak en daar ben ik dan in 1981 op afgestudeerd.

Ik deed examen op het prachtige orgel in de Grote kerk van Breda. Ik kon toen nog wel doorstuderen, want m'n cijfers waren goed, maar ik heb toen toch gekozen om met kinderen en gehandicapten te gaan werken. Het begon toen al druk te worden, met allerlei pianolessen..., aan m'n neefje, het buurjongetje van m'n nichtje en ga zo maar door. Op den duur zag mijn werk er zo uit: Een halve baan met gehandicapten en een halve baan op de Muziekschool met kinderen. Op vrijdagavond dus de cantorij en (vanaf 1987) op maandagavond het Oratoriumkoor te Goes. Bovendien zongen we elke zondag in de dienst.

Als ik terugkijk op die beginperiode van de cantorij..., wat hadden we een goede start bij ds. Kok. Hij en de ongeveer 20 leden waren heel erg betrokken, dat was heel fijn om daarmee te werken en daar komt nog bij dat ik zelf ook heel gemotiveerd was. Ds Kok noemde ons zijn 'muzikale kerkenraad'. Er ontstond ook een jeugdcantorij met wel 10 kinderen, die jarenlang heeft bestaan. Heel inspirerend allemaal.

Na de periode van ds Kok kwam ds Schorer. Hij heeft hier niet zo lang gestaan. Hij kwam uit België en had de ontwikkeling van het nieuwe liedboek niet meegekregen en wij als beginnende cantorij wilden iedere week wel een nieuw lied instuderen. Gelukkig gaf ds Schorer mij veel ruimte, was zelf muzikaal, speelde cello meen ik, en zijn kinderen deden ook aan muziek, dus dat was geen belemmering voor onze ontwikkeling. Vervolgens kwamen ds Wim Harleman, Fred Bergwerff, Mieke van der Vlucht en nu dus Marijke Helderma-Janse de Jonge.

Jubileum

We zijn nu aangekomen bij het jubileum. 35 jaar is niet niks, dus willen we hier natuurlijk de nodige aandacht aan schenken. Als je om je heen kijkt zie je dat weinig cantorijen het zolang volhouden. Maar het is onze opdracht om de lofzang gaande te houden, nietwaar? Het is de trouw die je moet hebben voor de groep. Want ja: vrijdagavond repeteren... iedereen is moe! Maar dan kom je in de kerk van Hansweert en door het samen zingen word je door de groep ook weer 'opgetild' en meegenomen. Het is anders dan bijvoorbeeld lid

zijn van een sportvereniging, waar je vaak met je eigen prestatie bezig bent. Wij hebben meer een geestelijke band met elkaar, dat gaat veel dieper.

'Op tournee gaan doen we niet', vertelt Janny verder. Alleen voor de diensten in Emergis maken we een uitzondering en daar blijft het ook bij. Een cantorij hoort in feite in zijn eigen kerk te zingen. Wij zijn geen koor dat optreedt, maar één dat functioneert in een dienst, met wisselzang zodat het muzikaal levendig blijft. Als je varieert: vrouwen, mannen, cantorij, gemeente, dan komt het lied veel beter tot zijn recht en je luistert ook meer naar elkaar. Ik denk dat een kerkdienst zonder cantorij een beetje eenvormig is. Maar het belangrijkste is dat mensen zingen, dat kinderen leren zingen en er samen geluk aan beleven.

Vergeet niet te vermelden dat ook Karin deel uitmaakt van de cantorij. Leuk om te zeggen dat Karin vroeger een leerling van me is geweest. Haar vader vroeg op een gegeven moment of ik haar les wilde geven en dat heb ik gedaan. Tussen ons is een hechte vriendschap ontstaan. Wij zijn heel goed op elkaar ingespeeld.

Hobby's

'De allermooiste muziek die ik ken zijn de Bachcantates, kijk maar eens wat ik hier heb.' Janny loopt naar een verticale cd-kast met al het werk van Bach erin. 'Deze jubileumserie is 'Bach 2000' genoemd en uitgegeven ter gelegenheid van de 250ste sterfdag van Johann Sebastian Bach (28 juli 1750).

Muziek is mijn werk, maar ook mijn hobby. Vooral piano- en orgelspelen en zingen natuurlijk! Ik ga ook nog wel eens op les, hoor. Naar Tijn van Eyk in Breda. Hij is mijn muzikale coach en ik ben dan gewoon weer leerling.

Fietsen is ook een liefhebberij van me, alleen of samen met m'n vroegere buurvrouw doe ik dat graag. We hebben allebei een tourfiets en maken lange tochten. We fietsen dan meestal door het Zeeuwse landschap. Verder ben ik lid van de Culturele Raad van Goes. De Raad probeert zoveel mogelijk de cultuur te ondersteunen met subsidies en mensen aan te sturen. Ik zit er in vanwege de link met de Muziekschool, maar ook om o.a. het Muziekfestival in Goes mede te organiseren. In die Raad zie je vooral hoe culturele aspecten met elkaar verweven kunnen zijn.

Verweven zijn...: dat is wat ik ervaar bij de gemeente Hansweert-Schore. Lief en leed wordt - en werd de afgelopen jaren - met elkaar gedeeld. Maar bovenal werd onze opdracht 'de lofzang gaande houden' door iedereen gedragen. Ik hoop dat we in deze geest nog jaren verder kunnen gaan.'

Jaap Janse

10 juni 2011

